

NOVEMBER
14 Č. Jozafat
15 P Albert Vel.
16 S Gertruda
17 N 27. pobink.
18 P Poštev, cerkev
19 T Elizabeta
20 S Felika
21 Č Dar. preč.M.D.
22 P Cecilija
23 S Klemen
24 N 28. pobink.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do smage

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 223.

CHICAGO, ILL., SREDA, 20. NOVEMBRA — WEDNESDAY, NOVEMBER 20, 1940

LETNIK (VOL.) XLIX.

Kongres govori o razpustu - Delavstvo sestavlja načrte

Demokrati že razpust, republikanci nasproti

Pristaši vladne administracije povdajajo, da je kongres opravil svoje posle in se lahko odstrani. — Republikanci še vedno izražajo nezaupanje v predsedniku.

BOJI ZA ME- STO KORICO

Ljut spopad med Grki in Italijani za albansko mesto.

Atene, Grčija. — V ponedeljek so se nadaljevali srditi boji za albansko mesto Korico, ki so se pričeli dva dni prej. Dasi imajo grške čete mesta takoreč obkoljeno, bovendar njega zavzetje, ako bo sploh prišlo do njega, zahtevalo skrajnih naporov. Italijani so namreč postavili napram napadalcem tak neprisakovani odpor, na kakoršega ti še niso naleteli tekem cele sedanje, tri tedne trajajoče vojne. Sosaznemo s tem, so tudi zgube na obeh straneh velikanske.

VISOKE FRANCOSKE GLAVE ARETIRANE
Vichy, Francija. — Tri visoke osebnosti, ki so še pred nedolgom vodile usodo francoske države, namreč Daladier, Blum in Gamelin, so točasno v zaporu. Dočim so bili ti možje doslej le v internaciji, se je pa v nedeljo izvršila nad njimi uradna arretacija in odpeljani so bili v neki zapor blizu mesta Riom. Iz tega koraka se sklepala, da se bo dolgo pričakovana sodna obravnavna proti osebnostim, ki so obdolžene, da so privredne Francijo do njenega padca, v kratkem pričela. Daladier je bil, kakor znamo, min. predsednik Francije do časa njene podaje, dočim je bil Blum v isti poziciji prej enkrat, Gamelin pa je bil vrhovni poveljnik zavezniških armad v Franciji.

SABOTAŽA SE KRIVI ZA OGENJ V TOVARNI
Johnstown, Pa. — Požar je zadnjo nedeljo uničil tukajšnjo malo tovarno Pa. Chemical Co. Kakor se izraža njene lastnik, Mich. Bozich, je moral biti ogenj direktno del sabotaže. Tovarna se je bavila z izdelovanjem vžigalnih bomb, za katere je prejela naročila od vlade. Njene bombe, kakor pravi Bozich, so trikrat bolj učinkovite, kakor katere druge, ki so v uporabi.

AVTOMATIČNA MUZIKA UTIHNILA
Chicago, Ill. — Avtomati, ki dajejo muziko za nikel po chiceških salunih, so bili v dnevnih koncem tedna ali "po-kvarjeni," kakor se je glasil napis na nekaterih, ali pa so naravnost izginili, odkar je policijsko ravnateljstvo odločilo, da so protipostavni. Salunjerji pa upajo, da je ta pristisk le začasen in, da se bo kmalu zopet lahko pil šnops po taktu melodij.

Havana, Kuba. — Mrzli val, pod katerim se je tresel severoameriški kontinent zadnjeden, se je pomaknil ta teden v gorske kraje na jugu. Ni jih sicer dosegel v taki ostrosti, kakor ga je občutil kontinent, toda za njih podnebje je bil dovolj resen. Tako je v tukajšnjem mestu pod pritiskom severnih vetrov padla v nedeljo zjutraj temperatura na 50 stopinj, kar pomeni najhujši mraz, ki ga ima zaznamovati Kuba v svoji zgodovini. Obenem se je napovedovalo, da se bo v ponedeljek obnovila podobna zima.

Vprašanje spojitev po Lewisovem odstopu

Federacijo zanima, ali bo Lewis po svoji resignaciji še ohranil vpliv v CIO. — Njegov odstop utegne olajšati problem spojitev obeh organizacij.

KRIŽEM SVETA

Vichy, Francija. — Med Francijo in Nemčijo se je sklenil sporazum, kakor se je objavilo v nedeljo, po katerem se določa razmerje med frankom in marko. Po tej ureditvi bo veljala nemška marka 20 francoskih frankov. To je veljalo že doslej v okupiranem delu Francije.

KARE BODO POGANJALI V GARAŽE
Chicago, Ill. — Policija se pripravlja, da bo pričela resno uveljavljati zakon, ki ga je mestni svet odobril že meseca aprila, po katerem je prepovedano, parkati avtomobile na cestah celo noč. Ako se bo res strogo izvajala ta prepoved, je še vprašanje, ali bo dovolj prostora po garažah in lotah za parkanje, da se bo lahko poskrbel za vseh 450,000, avtomobilov ki zdaj stojijo predno načrti v Chicagi na cestah.

DIES IMEL TAJNO SEJO
Chicago, Ill. — V tukajšnjem Stevens hotelu so se v ponedeljek zbrali kongresnik Dies in več članov njegovega odbora, bržkone v svrhu, da napravijo načrte za korak proti fašističnim in nazijskim aktivnostim v Ameriki. Par dni prej se je Dies izrazil, da je opustil nameravano zaslivanje nazijskih konzularnih agentov, ker bi utegnil Nemčija podvzeti protikorake.

Budapest, Ogrska. — Preko Ogrske se je pričel te dni dolgi sprevod, namreč presejanje Nemcev iz severnega dela Bukovine, ki ga je nedavno zasedla Rusija, domov. Na dan jih gre preko Ogrske po štiri vlake in bo vzel 22 dni za prevoz vseh 45,000 tamkajšnjih Nemcev.

"AINRIKALI" SO
Chicago, Ill. — 100 fantov, ki tvorijo prvo skupino, katera mora služiti vojaku po novem zakonu, je odšlo iz Cook okraja na svoja mesta za ponedeljek za eno leto vežbe. Prvi poziv je nabornike le neznanato prizadel, kajti večino kvote so tvorili prostovoljci. Do glavnih vpopklicev bo prišlo šele začetkom januarja.

Anglija mora biti uni- čena, grozi Mussolini

Rim, Italija. — Zmaga v sedanji vojni je že takoreč v rukah obeh držav osišča, Italije in Nemčije, kakor je v svojem radio govoru, v ponedeljek zagotavljal diktator Mussolini. Obenem je povdral, da se bo vojna proti Angliji nadaljevala brez vsakega kompromisa in popuščanja. Kakor je bila nekdaj starodavna Kartagina docela uničena, tako mora ista usoda zatedi tudi moderno Kartagine, Anglijo, je dejal.

Mussolini je imel svoj govor na dan pete obljetnice kritične dogodke, ko je 52 držav in Ligi narodov glasovalo za ekonomski sankcije proti Italiji, ker je ta napadla Abesinijo. Okrog 100,000 fašistov je obetelj prilikom poslušalo govor, stojec v vrstah na trgu pred Mussolinijevim palaco.

Sankcije je govornik ozigo-

sal kot "nesramen" čin, ki je bil tudi nekak prvi korak vojne proti demokracijam od strani totalitarnih držav. In ti dve totalitarni državi, je povdral, tvorite zdaj blok 150 milijonov ljudi. "blok, ki ima zmago že v svoji pesti."

Gledje Grčije se je Mussolini izrazil, da se bo doseglj zmagal nad njo, pa naj vzame za to dva ali dvanajst mesecev. "Grčiji bomo zlomili hrabet," je zarohnel, "kakor smo ga zlomili negusu" (vladarju Abesinije). Ta zmaga nad Grčijo je enako tudi nad Anglijo, po se bo po Mussolinijevih izvajanjih doseglj z izbornim orožjem, ki ga ima osišče. Italija, je dejal, zdaj izdeluje nove vrste aeroplakov, ki jim ga ni para na svetu, o nemški produkciji submarinov in aeroplakov pa se je izjavil, da je nekaj "izrednega."

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoško časopisje.

Iz Jugoslavije

Po vladni uredni so Židje izločeni iz veletrgovine z živili, poleg tega je izšla uredba, da imajo le v omejenem številu dostop na jug. Šole. — Slaba trgatev na Dolenjskem. — Razno.

Uredbe proti židom

Ljubljana, 6. okt. — Vlada je izdala ukrepe in predpise, ki se nanašajo na Žide glede vodstva trgovin s predmeti ljudske prehrane, po katerih so Židje izločeni iz veletrgovin z živili. Trgovski obrati, ki se bavijo z nakupom in prodajo predmetov ljudske prehrane na debelo, brez ozira na to, ali so njihovi lastniki židovski.

Konvencija del. federacije, ki zboruje v New Orleansu, posveča skoraj enako pozornost zborovanju CIO, katero se vrssi v Atlantic City, kakor svojemu lastnemu. Zanimu jo predvsem to, ali bo John Lewis res resigniral s predsedniškega mesta CIO. Kakor znano, se je med volilno kampanijo postavil Lewis odločno na stran republikanca Willkieja, ter se je v enem svojih govorov, ki jih je imel zanj, "zabljubil," da bo resigniral s svojega mesta, ako bo Roosevelt izvoljen.

To svojo obljubo namerava Lewis držati. Izrazil se je namreč pred CIO delegati v ponedeljek, da bo zapustil svoje mesto v par dneh. Drugo vprašanje, ki zdaj zanima federacijo, je pa to, ali ne bo kajiblje resignacijo imel Lewis še vedno odločilnega vpliva v svoji organizaciji in, da se torek položaj ne bo dosti izpremenil, namreč vsaj ne v toliko, da bi bila mogoča spojitev obeh organizacij v eno. Lewis pa namreč krivi federacijo, da je on glavna ovira za sporazum, dočim istočasno meče Lewis enako krivo na Greena, predsednika federacije, in njegovega pristaša.

Po mnenju, ki ga izražajo opozovalci, pa tudi po Lewisovem odstopu ne bo prišlo do spojitev, vsaj ne, ako federacija ne bo predvrgla svoje pogojev. Po njenem predlogu, ki ga je svoječasno stavila, bi se namreč moralo vse organizacijsko delo, ki ga je izvršila CIO skozi petih let, takoreč izbrisati in bi bile le tiste unije, ki so se svoječasno ločile od federacije, brez nadaljnje sprejete nazaj, dočim bi se o usodi novoustanovljenih unij šele sklepalo.

RUSIJA DOBI BAJE NEMŠKE TOVARNE
London, Anglija. — Neki tukajšnji list je poročal zadnjo nedeljo, da je Nemčija stavila Rusiji predlog, da bi smela na njenem ozemlju graditi za to tovarne, ki bi bile zgraditev, da bo kolikor toliko še ugodna, se je v drugi polovici leta tako spremnila, da so izgledi na trgatev minimalni. Poletno deževje, ki je trajalo vse do konca avgusta, je trti mnogo škodovalo, in niti večkratno škropljene ni pomagalo, da bi se trta ugodno razvila. Vinogradniki so upali, da bo vsaj jesen ugodna. Močno deževje zadnjih dñim je vzel vse nadre in se letos obe načrte načrte.

Trebnje, 3. okt. — Dolenjski vinogradniki so letos po vremenskih nezgodah zelo prisiljeni.

Letina, ki je obeta, da bo kolikor toliko še ugodna, se je obvezala, da bo dočim dozorevali, da se trta ugodno razvila. Vinogradniki so upali, da bo vsaj jesen ugodna. Močno deževje zadnjih dñim je vzel vse nadre in se letos obe načrte načrte.

Brezobzirne
Na Pobreški cesti, tako poročajo iz Maribora je motociklist povozil delavko Stefanijo Korošec iz Zgornjega Dupleka. Delavka je bležala na cesti s hujšimi poškodbami, brezobzirni motociklist je pa nadaljeval vožnjo, ne da bi se zmenil za nesrečno žrtev.

skrbljeni, ker leto tu ne bo dohodkov. Zato pričakujejo, da jim bodo oblastva priskoci na pomoč s tem, da jih bodo preko zime zaposlila z javnimi deli.

Ker letošnja trgatev tako slabo kaže, so po Dolenjskem poskočile cene starim zalogam vina in si posebno vinski trgovci pripravljajo zaloge, seveda na škodo malim gostilnicarjem.

Železniška nesreča pri Laškem

V Marijagrdu pri Laškem se je pred kratkim zgodila huda železniška nesreča, ki je zadela 17 letno hčerkko posetnika Angelo Deželak iz Radovljice pri Laškem in njenega 20 letnega brata, progognega delavca Miha Deželaka. Stopala sta po progi, ko je za njima nenadoma pridrvel tovorni vlak in ju odbil s proge čez skarpo. Angela je dobila nevarne poškodbe po glavi in nogi, njen brat pa po glavi. Tovorni vlak je takoj ustavljen v ponesrečenca naložil ter ju odpeljal v Celje, kjer so ju s postaje odpeljali v bolnico.

Smrtna kosa
V Ljubljani v Leonisu je umrl Dr. Gvido Serenc, odličen narodnjak in kulturni delavec, ki se tudi v času najhujšega preganjanja ni bal izpovedati svoje narodnosti. — Na Robu je umrla Marija Možek, rojena Krampelj.

Gorelo je
V obmejnih Markovcih, v tej romantični obmejni vasi, kjer stoji menda najstarejša lipa v slovenskih krajih, je nastal v starci leseni hiši požar, ki je občinski siroti Julijani Krausovi uničil skromno streho. Lastnik hiše Adam Gorza je v Ameriki, v hiši je pa bila naseljena omenjena občinska reva.

Ribiči našli potopljeno ladjo
Kakor poročajo iz Dubrovnika v Dalmaciji, so ribiči bližu otoka Lopud našli v morju nekaj stvari z nedavno potopljenje vojne ladje "Palestro." Našli so namreč več sodov načrte in vina ter arhivne listine, iz katerih so posneli, da so z vojne ladje "Palestro," ki je bila nedavno potopljena blizu albanske meje.

Najnovejše vesti najdete v dnevniku "Amer. Slovencu!"
Na Pobreški cesti, tako poročajo iz Maribora je motociklist povozil delavko Stefanijo Korošec iz Zgornjega Dupleka. Delavka je bležala na cesti s hujšimi poškodbami, brezobzirni motociklist je pa nadaljeval vožnjo, ne da bi se zmenil za nesrečno žrtev.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pono-

deljek v dnevov po praznikih.

Izdaža in tiskala:

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Telofon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto \$5.00

Za pol leta 2.50

Za četr leta 1.50

Za Chicago, Kanado in Evropo:

Za celo leto \$6.00

Za pol leta 3.00

Za četr leta 1.75

Posamezna številka 3c

Subscription:

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For three months 1.50

Chicago, Canada and Europe:

Za celo leto \$6.00

Za pol leta 3.00

Za četr leta 1.75

Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslanji na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtek določen. — Na dopise brez podpisa se ne oziroma. — Rokopis uredništvo ne vraca.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Misli o demokraciji

Tudi v Švici, ki velja za vzor demokracije, politični in kulturni delavci razmišljajo o obnovi države in naroda. Med drugimi se oglaša v "Vaterlandu", ki izhaja v Luzernu, znani profesor Guggenbühl, ki spominja svoje rojake na njihovega največjega pesnika in pisatelja Kellerja, čigar petdeseto obletnico smrti so Švicarji praznovali 15. julija tega leta. Gotfried Keller je bil navdušen demokrat, je pa svaril pred precenjevanjem demokracije in opozarjal, da je njena vrednost odvisna od demokratične miselnosti državljanov, ne pa od večje ali manjše popolnosti njenih oblik.

Ustanovitelji švicarske zveze so si pod demokracijo mislili bolj dolžnost, da si vsi med seboj pomagajo po geslu: Eden za vse, vsi za enega, kakor pa na svoje pravice. To je bila demokratična miselnost stare Švice in ta miselnost se mora ohraniti tudi v novi.

So ljudje, ki menijo, da je zvezni ustroj Švice najpopolnejša stvar na svetu, ki bi jo bilo greh izpreminjati, pa ne pomislijo, da reke ne teko nazaj in da je življenje neprestan razvoj. Drugi zopet mislijo, da je treba vse do temeljev podreti in začeti zidati čisto iznova. Toda večina v Švici ni za skrajnost, ampak meni, da se da državna stavba obnoviti in sicer po načelih solidnega rokodelstva; vsaka genijalnost v tem pogledu je skrajnost, ki vedno bolj škoduje, kakor koristi. Taka obnova pa ni še zahteva naših dni, ampak smo govorili o njej že takoj po minuli svetovni vojni, smo pa hitro pozabili na to, da bi jo pretvorili iz fraze v resnico življenja, pa smo leto za letom drčali bolj navzdol.

Tudi danes velika večina ne ve, da gre predvsem za obnovo mišljenja, iz katere bodo oblike sledile same po sebi, seveda jih moramo prej dobro premisliti, toda če ostane mišljenje pravo, bomo vselej lahko popravili, kar smo mogoče napak začeli. Vedeni mormo, da ni vse slabo, kar je danes, in da tudi ne vse dobro, kar bo prinesla bodočnost. Na vsak način moramo ohraniti svojo demokratično državno misel, moramo pa vedeti, v čem je blagonsna demokracija.

Francoski sociolog Le Bon je že pred mnogimi leti opozoril, kako narodi razumejo demokracijo. Romanskim narodom — piše v svoji "Psihologiji množic" — pomeni demokracija, da posameznik, čeprav doprinaša k občemu javnemu življenju svoj mali delež volje, ni nič pred državo, od katere zahteva, da vse vodi, centralizira, monopolizira in fabricira.

Pri Anglosaksonih pa demokracija nasprotno pomeni najbolj napeto udejstvovanje posameznikev osebnosti in volje, dočim naj država ureja zgolj diplomatske odnosaje, brani javni red in varnost ter organizira in vodi vojsko.

Prava demokracija pa, ki je najbolj po okusu Švicarjem in se menda vzoru demokracije najbolj bliža, bo šla tukaj po sredi in to se zdi, da je tudi najbolj v soglasju s krščanskim pojmovanjem osebe in občestva: vsakemu državljanu gredo njegove neodjenljive pravice, ki so pred državo, državi pa gre naloga, da podreja svobodni delokrog vsakega posameznika in vsakega posameznega prirodnega občestva blagru celote. Tega se seveda velikokrat nismo držali, ampak bili zelo glasni, kadar smo zahtevali svojih pravic, dočim smo se kolikor le mogoče otepali dolžnosti nasproti skupnosti. Pod svobočinami pa je vsak predvsem razumel to, kar je bilo njemu prav. Toda demokracija ni brez omejitev in pridržkov. Nihče ne sme nicesar hoteti in za ničemer težiti, kar je protivno interesu skupnosti in ni mogoče spraviti v sklad z blagrom družbe.

Naše gospodarstvo bo moralno čedalje več proizvajati, njegov donos in dobiček pa ne sme priti v dobro samo enim na škodo drugim in bremena morajo biti porazdeljena pravico.

Brez strank ni mogoče politično življenje omikanega naroda in narodov, saj drugače bi bili ljudje druga drugi popolnoma enake lutke brez svojih misli in volje. Toda stranke ne smejo biti same sebi namen, ampak morajo vse v strogi disciplini sodelovati med seboj v vseh vprašanjih narodnega in državnega blagra, kateremu doprinaša vsa-

ka nekaj od svojih pogledov, mora pa znati tudi žrtvovati vse, kar onemogoča soglasje v najnajnejših zadevah in potrebah občestva.

O BAZARJU IN DRUGO IZ DENVERJA

Denver, Colo.

V dnevih 27. in 31. oktobra ter 2. in 3. novembra smo imeli pri naši cerkvi bazar. Prve tri večere je bil bazar bolj slab obiskan, zadnji večer je pa bila zares velika udeležba. Večina so se udeležili bazarja naši farani in faranke, le malo je bilo tujcev. Na bazarju je bilo vsakovrstnih stvari in nagrad in za mal denar si mogoči dobiti prav lepe in koristne stvari. Tako se je napravilo za cerkev kakor prejšnje leto okoli tisoč dolarjev. Rev. Father Judnič, naš župnik in cerkveni odbor se prav lepo zahvaljujejo vsem ženam, katere so po hišah prodajale tukete, ali kakor pravimo "Church book," kakor tudi vsem, kateri so na bazarju delali in seveda tudi vsem onim, kateri so se bazarja udeležili, ali na eden ali drugi način pomagali za našo faro Kraljev sv. Rožnega Venca. Bodite zagoniteni, da kar pomagate za svojo faro, storite s tem svojo dolžnost kot farani in katoličani in pa radi darujete za svojo cerkev v čast božjo in korist naroda. Bodite ponosni, da imamo svojo faro in solo v naši naselbini. Ako bi tega ne imeli, bi bili še bolj razkopljeni po Denverju, kakor smo sedaj in poleg tega bi nihče izmed nas ne imel več, kakor ima sedaj, kajti kar stotimo za čast božjo, je nam stotero povrnjeno.

Sedaj pa še nekaj o naših slovenskih katoličkih listih. Kakor vsi veste, imamo lepe slovenske katoličke liste, kot Amerikanski Slovenec, lep slovenski dnevnik, v katerem so dopisi iz vseh slovenskih naselbin v Ameriki in razne zanimive novice in vesti z vsega sveta in poleg tega še lepe povesti. Kar je glavno, ako pomislimo na stroške izdajanja, mu cena ni prav nič previsoka. Dalje imamo mesečnik Novi Svet, za katerega se sedaj vrši kampanja. Tudi mesečnik Novi Svet je lep in vsega priporočila vreden še zlasti zato, ker se v njem opisuje zgodovina našega slovenskega naroda v Ameriki. Koliko je vredno to, da se bodo potom Novega Svetnika ohranila naša slovenska imena in poznim rodovom. Zato je rojaki po Ameriki, naročajte se na te naše liste in imeli bote od njih korist. — Prosim pa rojake v Denverju, če bi se kateri hotel naročiti na Amerikanski Slovenec ali Novi Svet, naj sam pošlje naročnino na upravo omenjenih listov, ali pa, če nima za to priložnosti, naj izroči meni in jaz bom rad ustregel ter poslal zahtevano na upravo omenjenih listov. Kdor obnovi naročnino, ali se na novo naroči na mesečnik Novi Svet, bo dobil

prav lepo sliko v dar in spomin. Pomnite pa, da je ta dar določen samo za časa sedanje kampanje, ki traja samo še do 30. novembra tega leta. Torej požurite se, da obnovite svojo naročnino, ali pa se na novo naročite in sicer za celo leto, če želite imeti lepo nagrado. — Sklenem to svoje pisanje in pozdravljam vse rojake po širini Amerike.

George Pavlakovich, zast.

ODBOR ZA PROSLAVO JUGOSLOVANSKEGA UJEDNOSTVILJENJA VABI

Chicago, Ill.

Odbor za proslavo jugoslovenskega ujedinjenja, ki se bo vrnila dne 1. decembra 1940, v Pilsen Park Paviljonu na 3049 West 26th Str. v Chicago, Ill., vabi vsa slovenska, hrvatska in srbska društva, vse ustanove in organizacije in vse družine in posameznike, da se te proslave udeležejo korporativno kar najšteviljnje mogoče.

Program bo prve vrste.

Nastopali bodo umetniki vseh

treh narodov in prikazovale se

bodo narodne plesne in druge

predstave. Program se bo

otvoril točno ob 3. uri popoldne.

Za zabavo in vse vrste okreplja

čila vse najboljše preskrbljeno.

Letošnja proslava je treba,

da bo boljša in bolj številno

obiskana, kakor druga leta.

To iz razloga, ker nad Evropo

so zdaj razgrajeni čini oblikov

vojne. A mi vši pokazimo tu v

novi domovini Ameriki, da nismo

še pozabili svoje stare domovine,

ter da jo ljubimo enako, kakor našo novo domovino Ameriko.

Vodstvo proslave vse pričakanje na dan, da se bo narod

kakor en mož in ena žena udeležil te letne proslave Jugoslovenskega Ujedinjenja. Vsem kličemo že v naprej: Dobrodošli!

George Marčan, predsednik,

Thea Slepčević, tajnica.

—

RAZNO IZ PUEBLE

Pueblo, Colo.

Ko to le pišem, že naletuje prvi sneg. Včeraj, je bil dan še gorak, toda čez noč je začela mrzla sapa, ki je ozračje tako shladila, da je danes naravnost mrzlo.

Ne vem, kaj bo z mojo agitacijo za Novi Svet, ki se, namreč agitacija, že bliža koncu. Prosim vas, dragi naročniki pomagajte, da postavimo gorske župnika za maršala v letosnjem kampanji, saj je že toliko storil za naše liste, da po vsej pravici zaslubi, da to vse upoštevamo. — Vsem se najtoplejše zahvaljujem, ki mu dajete glasove, še posebno pa

Mrs. Mary Blai, ki mu je našla

klonila že toliko glasov in je

tako prišel že visoko na vrh

kampanjske liste. Le še poma-

gamo in pokažimo, da znameniti njegovo delovanje v katoličkih listih.

Kateremu je mogoče, naj se v teh dneh še potrdi za Novi Svet. Kateri morete, mi lahko kar na dom prinesete naročnino, zlasti tisti, ki imate kare, to lahko storite. — Kolejanie Ave Maria imam že tudi tukaj v vam z njimi lahko postrežem.

J. M., zast.

DOLENJSKE NOVICE

Iz Temeniške doline

V kratkem bo dogovoljen pri župni cerkvi v Mokronogu prenovljen zvonik, katerega je bilo res treba prenoviti, saj je že pretil, da se zruši. Že več kakor pred 70 leti so govorili ljudje, da bi bilo treba pri cerkvi novega zvonika, ker je star tako kazil cerkev, pa se ni upal nikdo lotiti tako potrebnega dela. Ljudje so se pač bali prevelikih stroškov, ker je bila župnija majhna. Sedanj g. župnik Sladič pa se je lotil dela z vso unemo, četudi v tako slabih časih, ko več moških ni bilo doma, ki so bili pri vojakih, pa tudi ne konj za vožnjo in uprego, ki bi pomagali pri delu in tlaki.

24. sept. so vrhu zvonika, kjer se bo dvigal križ, zidari že zasadili smrek. Stari zvonik je bil močan kamenit oklep ter je v zrastel v varstvu tega oklepa za 8 metrov ter se je dvignil nad višino gradu. Načrt za zvonik in preureditve cerkve je izdelal inž. I. Valentinčič iz Plečnikove šole. Izvršil pa ga je Franc Krištof, zidarški mojster iz Mirne. Za vse delo se je porabilo 160 voz kamina, ok. 300 voz grašča in peska, 24.000 kosov opeke, in 30.000 kg cementa.

Sedaj čaka še ometa in 12 m. visokega betonskega stopnišča, po katerem se bo prišlo na oratorij in v podstrešje cerkve. Potem pridejo na vrsto novi zvonovi, kateri so tudi že taki silno potrebeni.

27. sept. pop. ob pol dveh je nastal požar iz dozdaj še nepožašenega vzroka v prostorih, kjer ima v Mokronogu g. Miler urejeno zajejerejo z več sto angorskimi kuncem, od katerih pridobiva volno. Ker so bile skoraj vse stavbe lesene in je tudi zmanjkovalo vode za gašenje, je zajel ogenj v prav kratkem času in uničil skoraj vse stavbe. Zgorelo je tudi okr. 50–60 kuncem, veliko volne, pridobljene od kuncem, dalje veliko ovsu in sena, namenjenega za krmiljenje kuncem. Ogenj je uničil tudi še motorno kolo s prikolicami in razno orodje ter opravo v stanovanju lastnika. Lastnika g. Milerja pa ob tem času ravno ni bilo doma. Škoda je zelo velika in računajo, da okrog 20

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mlađinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.

2. podpredsednik: Frank Primožič, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington St., Denver, Colo.

Blagajnik: Michael P. Horvat, 441 Penn St., Denver, Colo.

Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNOST:

Frčednik: Matt J. Kochavar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.

2. nadzornik: Mike Popovich, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Frčednik: Frank Glach, 1036 E. 77th St., Cleveland, Ohio.

2. porotnica: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.

3. porotnik: Peter B. Goleš, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.

4. porotnik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.

5. porotnik: Frank M. Tomšic, 903 W. 6th St., Walsenburg, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse de narne nakaznice in vse uradne reči naj se pošljajo na glavno tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelki, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdo želi postati član Zvezze, naj se oglasti pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društva zadostuje osemu oseb. Glede ustanovitev novih društva pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebitne listine.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IZ URAGA GL. PREDSEDNIKA ZSZ.

Kakor vam je gotovo že znano, mesec november je posvečen vašemu gl. predsedniku. Mislim, da mi ni potrebno povdarijati na tem mestu, da mi je veliko na tem, da bi se celokupno članstvo ZSZ v resnici zavzel za bratsko delo v mesecu novembra in pridobilo kolikor mogoče veliko število novega članstva. V ta namen sem z veseljem razpisal nagrado, \$25.00 za društvo, katero se bo izkazalo najbolj aktivno v tekočem mesecu. Društva, katera so do danes zelo malo ali pa sploh nič naredila za sedjanje mlađinsko kampanjo, imajo sedaj zelo lepo priliko pridobiti eno razpisanih nagrad, kakor tudi mojo osebno nagrado. Da, ravno sedaj se vam nudi priložnost, da z vašim delom v tekočem mesecu pokaže, koliko upoštevate delo vašega voditelja. Bodite prepirčani, da vse vaše delo, vaše sodelovanje v tekočem mesecu mi hoče za vedno ostati v hvaležnem spominu.

V mesecu oktobru smo pridobili 80 nadaljnih novih članov (ic), ali skupno v 10. mesecih 534 članov (ic). Vzhodna armada je pridobila 229 in zapadna armada pa 305 članov (ic). Torej v 10. mesecih smo zaostali za 76 članov. Na vas, vojaki moje armade je sedaj odvisno, da potisnemo zapadno armado v ozadje. Ako boste sodelovali z menoj posebno v tekočem mesecu, potem se čutim zagotovljenega, da hočemo zapadno armado premagati. Vseka kor vas pa prosim, da ne odlazite do konca tedna v decembra z vašim delom za pridobitev novega članstva. Sedaj je čas, ravno sedaj v tem mesecu imamo priložnost, da pokažemo našemu nasprotniku, da se pod nobenim pogojem ne podamo. Da bo pa naša končna zmaga v resnici zagotovljena, potrebno je samo pravo dobre volje in delovati v svesti, da je vse naše delo za proučitv in na predek naše dobre zaščitnice, Zapadne Slovanske Zvezze.

Upočoč, da mi bo vsako posamezno društvo priskočilo na pomoci v mesecu novembra, ostajam vam udani, s bratskim pozdravom,

LEO JURJOVEC, gl. predsednik.

POSEBNA NAGRADA \$25.00 IN NOVEMBRU

Ker je mesec november posvečen našemu marljivemu ter agilnemu gl. predsedniku, je sobrat Jurjovecu tako globoko poseglo v srce, kot smo videli v našem glasilu zadnjih teden, da je poleg že velikih nagrad ter provizij, ki jih je razpisala ZSZ, Mr. Jurjovec obljubil še nadaljnih \$25.00 v gotovini onemu društvu, ki bo v mesecu novembra pridobilo največ novih članov pa majsivo v aktivni mlađinski oddelki. To velikodobnost in navdušenje našega spoštovanega gl. predsednika, bo gotovo vspodbudilo vse in vsakega posameznega člana (ic) ZSZ, da bo v teh zadnjih desetih dneh skušal pridobiti vsaj po enega člana v čast našemu vrednemu voditelju ter mu bono na ta način izkazati, da smo mu hvaležni za vse kar je dobrega storil za našo dično ZSZ. Na ta način bomo tudi pripravili našemu društvu, da bo pridobilo eno izmed posebnimi razpisanimi nagradami, zlasti pa še posebno nagrado, ki jo bo Mr. Jurjovec plačal onemu društvu, ki bo v tekočem mesecu pridobilo največ novega članstva. Vse prošnje, ki bodo na pošti oddane do 30. novembra, se bodo upoštevale, da so bili člani sprejeti v mesecu novembra. Torej na noge! Zavijajmo si rokave ter prisobimo vse vredne ljudi, ki so belega plemena, zdrai in ki niso še prekoračili starosti petdesetege leta, da pristopijo v ZSZ v novembra, v čast ter darilo rojstnega dne našemu gl. predsedniku.

Torej katero krajevno društvo ZSZ, se bo v tekočem mesecu najbolj odlikovalo? Katero društvo bo prejelo poleg drugih posebnih nagrad še posebno darilo od gl. predsednika za mesec novembra? Kateri član bo prejel poleg provizij še lep mekaniziran svinčnik? (Vsi člani, ki bodo v novembri pridobili ne manj kot 5 novih članov, bodo upravičeni poleg lepih provizij še do omenjenega svinčnika.) Spodaj podpisani si je že zasluzil omenjeni svinčnik in upam ter želim, da bi vsi ostali člani gl. in porotnega odbora v tekočem mesecu pridobili najmanj 5 novih članov ter bi na ta način izkazali hvaležnost gl. predsedniku ter poleg tega bodo pa tudi storili svojo dolžnost ter si bodo tudi pridobili omenjeno lepo darilo, kar jim bo služilo v simbol njih zavednosti do svoje dobre matere ZSZ.

V nadi, da ne bo ta moj ponizni apel ostal glas vpijočega v puščavi ter da bo vašo pomočjo mesec november eden izmed največjih mesecov, kar smo jih imeli v tekoči mlađini posvečeni kampanji, ostajam z bratskimi pozdravi

Vam udani za uspešno kampanjo,

ANTHONY JERŠIN, gl. tajnik ZSZ.

November Is "Supreme President's Month." Every Member Get At Least One New Adult or Juvenile Member. Earn A Nice White Mechanical Pencil For Securing At Least Five New Members.

The Western Slavonic Association "TO OUR YOUTH" CAMPAIGN Ending on December 31, 1940

FREE MEDICAL EXAMINATION

Medical examination fees for any applicant admitted will be refunded, providing one month's premium is paid. No medical examination are required for juvenile applicants, excepting in the State of Ohio which will be paid by the Supreme Office. (Proposers and lodge officers must be satisfied that juvenile applicant is in perfect health.)

COMMISSIONS

For new adult applicant accepted, and providing they pay at least six monthly premiums, the following commissions will be paid:

\$1.00	for every new member insured for \$ 250.00
\$2.00	for every new member insured for \$ 500.00
\$3.00	for every new member insured for \$1000.00
\$4.00	for every new member insured for \$1500.00
\$5.00	for every new member insured for \$2000.00

\$2.00 will be paid for new juveniles insured for \$500.00 in the 20-Year Payment class and \$3.00 for those insured for \$1000.00, providing they pay at least six monthly premiums. For new juveniles in the 20-Year Endowment class, \$1.00 will be paid for those insured for \$250.00; \$2.00 for \$500.00 insurance and \$3.00 for \$1000.00 insurance, providing they pay at least six monthly premiums.

50¢ commission will be given for each new juvenile applicant accepted in the ordinary 15¢ per month class, providing applicant pays at least six monthly premiums. Any juvenile applicant accepted for ordinary 15¢ per month insurance before Dec. 31, 1940, who pays not less than 3 months dues at time of admission, will receive FREE one additional month's dues. (This does not apply to juveniles insuring in the 20-Year Payment and Endowment classes.)

GRAND PRIZES

The following seven prizes will be given to adult lodges enrolling the largest number of new adult and juvenile members:

First Prize	\$50.00
Second Prize	\$40.00
Third Prize	\$30.00
Fourth Prize	\$25.00
Fifth Prize	\$20.00
Sixth Prize	\$15.00
Seventh Prize	\$10.00

A lodge must enroll at least 25 new members before being eligible for above prizes. Enrollment in both adult and juvenile departments will be counted towards this score. The lodge winning the first prize will take possession of the Championship Trophy.

SPECIAL PRIZES

The following five prizes will be given to adult lodges enrolling the greatest number of juvenile members. (This separate set of prizes is in addition to above set, and only juveniles will be counted.)

First Prize	\$25.00
Second Prize	\$20.00
Third Prize	\$15.00
Fourth Prize	\$10.00
Fifth Prize	\$ 5.00

A lodge must enroll at least 25 new juvenile members before being eligible for above prizes.

JUVENILE DELEGATE CREDITS

For each and every new adult or juvenile member secured in this "To Our Youth" Campaign, and providing they pay a total of one year's dues, a credit will be given to any juvenile of the WSA designated by the proposer. 50 such credits are needed for a juvenile member to become an official delegate to the Second National Juvenile Convention at Chicago in 1941.

SPECIAL CASH AWARD OFFERED FOR THE MONTH OF NOVEMBER

We are confident that all the lodges are striving this month to get as many new members as possible in the special drive to honor our Supreme President. All the new members secured this month, of course, will serve a two fold purpose, viz., to honor our leader and to help increase the totals for your Lodge in the To Our Youth Campaign which will end on December 31st.

As an extra inducement to spur the lodges on to a worthwhile production of new members in November, our Supreme President, Mr. Leo Jurjovec, is personally offering a special prize which perhaps can be best explained in a paragraph taken from his editorial last week. We quote him as follows:

"Whatever may have been our success in past months of my tenure in office, I would like nothing better than to see this month of November, which has been dedicated to my honor, surpass any previous records in obtaining new members which had been set during any one month in the past. So, as an added incentive for this November Price, I AM OFFERING A CASH AWARD OF \$25.00 to the lodge which will enroll the largest number of new members during the month of November. In the event that two or more lodges should tie, the prize money will be divided equally amongst them. This money when received by the lodge may be either divided amongst the workers or placed in the lodge treasury, as that lodge may see fit. This is a splendid opportunity for all members to materially benefit their lodge, to strengthen the WSA in its Youth Campaign and, at the same time, do more than anything else in the world to make me very happy."

It goes without saying that the lodge whose members work the hardest during the remaining days of November, will certainly win this extra prize of \$25.00. Will it be your lodge?

We would like to give away a lot of mechanical pencil to those who get at least 5 members.

NEW FEATURE IN SPECIAL JUVENILE DELEGATE CONTEST

A contest has been in progress since July 1st, 1937 in which all members are entitled to one credit for each new adult or juvenile secured that pay at least one year of premiums. These credits originally were to be given only to some juvenile chosen by the holder of credits. Such juvenile officially becomes a juvenile delegate upon obtaining 50 credits.

A new rule has now been added in the contest whereby any present adult member who was a juvenile between July 1, 1937 and July 1, 1941 has a right to become a delegate to the Juvenile Convention at Chicago in 1941 under the rules, terms and conditions of the contest. All juvenile "graduates" to the adult department during the aforesaid period are urged to get into the contest at once. Complete rules and more about this contest will be published in the Fraternal Voice next week.

Get A Member In November.

The American Red Cross Roll Call Is On—JOIN.

BOŽIČNO VESELJE

napravi svojim domaćim v starem kraju vsak, če se jih spomni za praznike z malim darom. Mi še vedno pošljamo denar v Jugoslavijo, Italijo in druge dele sveta. Pošljemo tudi potom zračne pošte in potom brzjavca. Spodaj navedene cene so za zračno pošto. Za brzjavna nakazila pa stane \$1.00 več, kar je pridati k navedenim cenam. V ameriških dolarjih se sedaj pošljavajo v Evropi ne more izplačevati.

Včeraj so bile naše cene:

DINARI:	LIRE:
Za \$ 2.20.....	100 Din Za \$ 2.00..... 50 Lir
Za \$ 4.00.....	200 Din Za \$ 5.00..... 100 Lir
Za \$ 5.85.....	300 Din Za \$ 9.50..... 200 Lir
Za \$ 9.25.....	500 Din Za \$ 14.00..... 300 Lir
Za \$ 18.00.....	1000 Din Za \$ 22.50..... 500 Lir
Za \$ 35.00.....	2000 Din Za \$ 44.00..... 1000 Lir

Ne pozabite, da za brzjavne pošljavje je treba dodati znesek \$1.00 k navedenim cenam za strošek brzjavca. Za višje slike, dovoljujemo poseben popust. Izvršujemo tudi notarska dela za tu in stare kraj.

Pošljavate naslovite na:

JOHN JERIC

1849 W. CERMAK ROAD. CHICAGO, ILLINOIS

Dopisi lokalnih društev</

SRCE V OKOVIH

ROMAN — NAPISAL MIRKO BRODNIK

Nadja se je nasmehnila. Počasi se je navadila misli, da je neizmerno bogata in sama sebe ni razumela, kako se je mogla takrat, ko so prišli zakladom na sled tako razburiti.

"Malo še počakajva," je menila. "Če ne prideta kmalu nazaj, pojdeva ven."

Cakala sta še dokaj časa, toda Branka in profesorja ni bilo od nikoder. Zato sta se vrnila po rovih v svetišče in od tam k Mitji, ki je varoval votlino, kjer so imeli skrite svoje zaslade.

Nadjo je jek počasi obhajati nemir. Branka in profesorja od nikoder ni hotelo biti. Dolgo časa je svoje razburjenje prikrivala, potem pa se ni mogla več premagovati.

"Pojdva pogledat, kje sta ostala," je rekla in potegnila Janeza za roko, ki je sedel na skali in zamišljeno kadil. Šla sta nazaj proti vhodu v podzemeljsko svetišče. Že oddaleč sta videla vhod v skali, ki jima je zidal nasproti kakor veliko žrelo.

Tedaj pa se je nenadoma stresla zemlja in zagrmelo je, da ju je groza stresla. Bilo je kakor bi se bil ves svet zamagal v temeljih. Jezero se je zapenilo in se zgrnilo v ogromen val, ki je šinil v višino, potem pa se je poleg in razlezel. In s strahom sta opazila, kako je začelo nenadoma jeno upadati.

Nadja se je vsa preplašena stisnila k Janezu, ki od presenečenja ni našel besed. Ni si vedel razlagati čudeža, ki se je pravkar odigral pred njegovimi očmi. Potem pa mu je nenadoma šinila v glavo misel, staršna misel, ki ga je vsa prevzela. Iztrgal se je Nadji in skočil naprej.

"Branko! Kaj se je zgodilo z njim? Jezero je zailo svetišče!"

Nadja je prebledela.

"To je smrt," je šepnila. "In profesor je tudi še pod zemljo. Nikdar več ju ne bomo videli," je vsa obupana kliknila in solze so ji zalile oči.

Spomnila se je, kako je Branka prvič zagledala vsega blednega in ranjenega na gradu, kjer je prebivala po smrti svojega očeta. Spomnila se je svoje prve ljubezni, bega, zasledovanja kozakov, trenutka, ko sta jo Janez in Branko odkrila vso premrlo na vozlu. In potem vseh tistih neštetičnih bojev, ki sta jih morala prestati z njim in dostikrat za njim. Spomnila se je razburljivega trenutka, ko jo je Branko rešil gotove smrti v medvedjih šapah... vsega se je spomnila.

In zdaj je mrtev. Ni je moči, ki bi ga rešila iz objema zemlje. Brez besed je strmela ob vhodu v svetišče. Podzavestno si je pravila, da mu mora pomagati, da mu mora priskočiti v pomoč, toda zdravljajuči razum ji je prišpetaval, da je vsaka pomagati zman, da mu ne more pomagati.

Potem se je spomnila dobrodušnega profesorja, ki je tudi postal žrtev nesreče. Tedaj se je šele zavedla, kako dober človek je bil, skoraj kakor oče. In nikdar več ga ne bo videla. Debele plasti zemlje leže nad njim in ni ga človeka, ki bi ga mogel rešiti živega.

Cedalje večje so bile solze, ki so ji polezele po licu, da so bila vsa rdeča. Potem se je zgrudila na tla v visoko travo in pridušeno jokanje je bil edini odgovor na Janezove tolaižilne besede.

NAROČILA ZA STENSKE KOLEDARJE

"Amerikanskega Slovenca" sprejemamo že sedaj. Etošnji koledar bo nekaj posebnega. Izdan je za 50 letnico lista "Am. Slovenec" in bo že radi svoje lepe slike kras za vsako slovensko hišo. Koledar stane za tu in stari kraj s poštino samo.

20 centov

Naročila je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois.

RAZNOTEROSTI

OŠPODARSKI POMEN ANGLEŠKE SOMALIJE

V ospredje zadnjih bojev v Afriki je stopila Angleška Somalija. Angleška Somalija meri 176.000 kvadratnih kilometrov s 350.000 prebivalci. V gospodarskem pomenu je Somalija velika izpopolnitve italijanske Vzhodne Afrike in to zaradi važnih pristanišč Zeyle in Berbere, ki sta naravnih gospodarskih izhodišč za italijansko pokrajino Harar. Že leta 1937 je sklenila Italija z Veliko Britanijo pogodbo o kopnem izkoriscanju teh dveh pristanišč. Ker pa je pristanišče v Zeyle povprečno le 7 m globoko, velja Berbera kot najvažnejše pristanišče skladov, dva in pol m dolgih in pol drugi meter širokih. Najdbo raziskuje profesor Moretti, ki sestavlja o nji strokovno poročilo.

"Mrtev! Mrtev!" ji je razbijalo v glavi. "Mrtev!" ji je kovalo v žilah.

Dvajseto poglavje BOJ S PRIRODO

Profesor je stal pred skalo in jo radovedno opazoval. Videl je, da je segala čisto pod strop kakor velik oporni steber. Vendar pa si ni umel razlagati, kaj naj pomeni. Kot oporni steber ni mogla služiti in to bi bilo tudi brez zmisla, kajti stala je tik ob steni in je stena sama dovolj močno podpirala dvorano.

"Nova uganka," je odgovoril Branko, ki ga je vprašajoče pogledal. Posvetil je s plamenico bliže in zapazil neka znamenja, sklesana v skalo.

"Takoj bom vedel," je povzel. "Ta vltina je kakor ogromen kažipot. Vsaka stvar ima na sebi napisano, čemu služi."

In jek je čitati napis. Tele besede so bile na njem vklesane:

"Kadar bo sila največja, takrat boš ti, o kamen, rešil trpeč in jim pokazal pot iz teme v luč. In za seboj boš sejal pogubo."

Nič več, toda profesor je vedel dovolj.

"Tajni izhod, tisti, ki je po njem pobegnil kralj, ko so ga napadli sovražniki v svetišču. Ali nisem že takrat, ko smo o tem govorili, trdil, da glavni vhod ni edini?" je vzkliknil zmagoslavno in samovestno.

Branko je nemo prikimal.

"Kaj ko bi ta izhod preizkusili?" je vprašal profesor. "Pot bo gotovo krajsa od vseh teh ovinkov in rovov, kjer se moramo plaziti, da pridemo na površje zemlje, skoraj bi stavil."

"Nikar ne poskušava," mu je Branko odsvetoval. "Bog ve, kam ta pot drži. Utegnila bi se še zgresiti z najinimi tovariši. Ali pa se spet izgubiti v rovih, kakor se je pred nekaj dnevi Nadji zgodilo. Sploh smo premalo oprezni," je končal.

Ne da bi bil poslušal Branka, ki mu je hotel še zmeraj braniti, je jek tipati po kamnu in iskati kakega tajnega ključa, ki bi ta čudna kamenita vrata odprl. V temi je otipal nekaj kakor velik vyzvod, in se nanj obesil. Kamen pred njim se je nenadoma zavrtel v temeljih za dober korak in pred njima je zazijala votlina. Hkrati pa je nekaj zaropatalo, sprva konaj zaznavno, potem pa čedalje glasnejše, bučnejše, in tla so se zazibala pod njima. Tik nad profesorjem, ki je stal nekaj korakov od Branka, se je bila nenadoma utrgala plast zemlje in ga zasula. Še krikniti ni utegnil. Pokopala ga je pod seboj.

Branko je ves prestrašen odskočil; potem pa se je hitro znašel in hotel profesorju pomagati. Zagledal je njegovo roko, ki je molela iz kupa prsti, poklepnik je na tla, in jek z rokami grabiti plast zemlje, pomešane s kamenjem. Preden je minila minuta, je bila prst razkopana in neko je Branko klečal pred profesorjem, ki je ležal na tleh brez znakov življenja.

"Gospod profesor!" je zaklical, toda odgovora ni dobil.

Z drugega roka je posvetil s plamenico profesorju v obraz, tedaj pa je kriknil.

Zagledal je na profesorjevih sencih veliko rano. Zadeti ga je moral kamen, ki se je utrgal s stropa. Iz rane je curljala kri in močila prst.

bo lisiča plačala tatvino z življem. Toda lisiča je spoznala nevaren položaj in jo je rajišči odkurila. Tedaj je jastreb popadel kokoš, ki jo je lisiča že skoro zadavila, in se dvignil s plenom visoko v zračne višave.

RIMSKI TEMPELJ SO ODKRILI

V bližini Guidonije so odkrili rimski tempelj izza časa rimske republike. Zgradba ima pravokotno obliko. Zemljišče, na katerem je stal postopek, meri v dolžino 12. v širino pa 10 metrov. Temelji svetišča so bili iz kamnitih skladov, dva in pol m dolgih in pol drugi meter široki. Najdbu raziskuje profesor Moretti, ki sestavlja o nji strokovno poročilo.

Božična darila

Rojaki v starem kraju imajo sedaj težke čase. Tlači jih draginja in muči jih skrb in strah. Brez dvoma zaslužijo naše srce, sicer v temeljne soline, pri Berberi se nahaja ležišča sljude, pri Ankoru ležišča premoga, v bližini Berbera pa so pred kratkim odkrili tudi značke petrolejskih vrelcev. Uporabne karavanske poti značajo preko 2000 km. Najvažnejšo progo med Berberom in Giggigo v dolžini 335 km je šele pred nedavnim zgradilo neko italijansko železniško podjetje.

BOJ MED JASTREBOM IN LISICO

Lastnik neke krčme v barvskem pogorju Wenzelbachu pri Regensburgu je imel priložnost opazovati neavadnen dvoboj med lisico in jastrebom. Po krčmarnem dvorišču so se že sprejavili piščanci, ki je stopil gospodar na balkon, da vidi, kakšno bo vreme. Prav tedaj je planila med piščance lisica, ki si je izbrala rejeno kokoš za žrtvo. Toda v trenutku, ko je lisica hotele nobegniti s plenom, se je kakor strela z jasnega spustil izpod neba jastreb, ki si je bil očitno izbral za plen isto žival lisičar. Jastreb je začel na vso moč brusiti ostre kljune in že je kazalo, da

Ako hočete, da bodo vaši v starem kraju prejeli denar pred prazniki, tedaj nam svojo pošiljke čim prej pošljite.

DRUGI POSLI

Kadar rabite iz starega kraja rojstni

in krstni list ali kako drugo listino, ali

ako imate kak drug posel, tedaj je v vašem interesu, da se vselej obrnete na:

LEO ZAKRAJŠEK

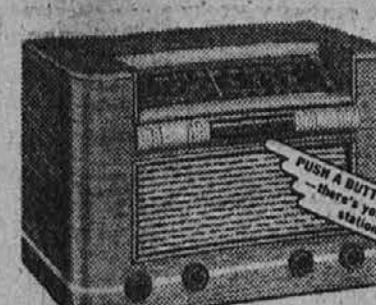
General Travel Service, Inc.
302 E. 72nd Street, New York, N. Y.

VELIKA IZBERA

RCA Victor

namiznih radijev

vseh vrst modelov

PRODAJAMO JIH OD

\$8.95 do \$49.95

Ako k tem malim namiznim radijem dokupite lahko še gramofonski "attachment" in istega spojte z tem radijem in imate za malen radio in gramofon. Kogar malii aparati zanimajo naj to ogleda.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNICO in kratki SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepna oblika.

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

TA NOVI SLOVAR
ima posebno poglavje o ameriški angleščini. Slovar je prirodil in sestavljal znani profesor J. Muláček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:

Trdovezan v platno \$1.50

Broširan mehko \$1.25

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Prehrana stradajočih v Evropi. Precej se je o tem pisalo, volitve so malo zadušile. Krščansko delo, ko gre za milijone človeških bitij. In Amerika ima toliko, da skoroda grijne, in malo se le naša Amerika more ponašati, da je krščanska. Kaj porečeo, ako zankemo srca in nas vodi le misel, da pomagamo sicer premagati zbesnega Hitlerja, kar je na sebi vrlo dobra zadeva, pa pustimo miljone umrati lakote. Precej trd oreh.

Menda je tudi nekaj praktičnih dejanj. Sledovi dolgotrajnega antiklerikalizma se izbrisujejo. Ako je tako, je pač povsem umevno in tudi naravno, da je silen krik pri teh antiklerikalcih, ki nočajo biti kriti. Pri slovenskih antiklerikalcih tudi.

Kdor pa hoče imeti oči odprte, in mu ni klerikalizem, kar je rdeča cunja biku, vidi mučenje, kar je všeč vlastnik, ampak Hitler je zdaj krade milijon, posebno mladini, krščanstvo in na vse kriplje širi gojilo in nago paganstvo. Recimo, da Amerika reši s prehrano izvestno te miljone. Kaj pa, ako reši miljone nagih paganov? Ali naj je Amerika vestno dolžna pomagati pri zatiranju krščanstva, naj pomaga, da postane Evropa paganska?

Zelo resna misel in zopet trd oreh pri najboljši volji in res krščanskem delu, ko gre za "nasiliti lačne." Morda končane volitve prinesajo več jasnosti v glave, das je zadeva prav iz moralnega stališča kočljiva.

Francija je hudo na tleh. Baje bo kooperirala s Hitlerjem pri novem redu v Evropi. Gorje prenaganim, se more reči, ker težko je misliti, da bi sodelovanje šlo iz srca.

Kolikor pa je še ostalo neke Francije, se malo "vrača." Kdo je krv poraza? Tako počasno je v se izprasujejo. Francozi so krivi v tem in onem, ampak prav gotovo so krivi sami v najbolj važnem, ker so zlomili narod hrbitenico moralnosti z dolgoletnim in sistematičnim antiklerikalizmom. Izraziti tozadenvi zakoni so sicer ostali nekako le na papirju, ampak duh je zašel v mase in izginila je moralna sila. Vse se je zgrudilo, kakor se zgrudihiša iz kart. Lastne krvide nihče rad ne prizna, in kolikor sistematično dela na moralni polomiji kakega naroda, se bo otepaval te krvide in jek vse "načine smrščil". Tako delajo ti moralni grobokopiti tudi pri nas, prav med našimi

Dr. Frank T. Grill

ZDRAVNIK IN KIRURG.